

Diplomová práce

Student : Jitka Stejskalová

Obor : ČJ-D

Téma

Vymezení pojmů „ženská literatura“ a „ženské psaní“ a ověření jejich funkčnosti v knize *Paměť' mojí babičce*

Vedoucí diplomové práce : PhDr. Alice Jedličková, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Diplomová práce Jitky Stejskalové prošla od prvotního zadání výrazným vývojem: původní záměr souhrnného prozkoumání tvorby autorek mladší generace (Androniková, Hůlová, Rudčenková) a stanovení jejich společných rysů a diferencí, motivovaný pozitivní čtenářskou zkušeností, nepřivedl diplomantku k formulaci podstatného problému. Jako skutečná výzva se jí ukázal pouze román Petry Hůlové *Paměť' mojí babičce* se svým sugestivním obrazem ženských osudů v exotickém prostředí Mongolska. Výrazný efekt přisoudila proměnám narativní perspektivy a v první fázi práce se proto zaměřila na studium některých základních prací věnovaných poetice vyprávění (nemusím snad podotýkat, že ve zvoleném spektru by byla podstatně prospěla kanonická práce Franze Stanzela) a provedla podrobnou, zvláště stylisticky zaměřenou analýzu narace v románu, kterou spojila s úvahou o modelaci adresáta vyprávění. Souběžně se začal ustalovat diplomantčín zájem o formulaci „ženských témat“ a obecných vlastností ženského psaní. Druhá fáze její práce se zaměřila tímto směrem, ke konceptům ženského psaní a čtenářským výzkumům.

Pokus o formulování modelu ženského psaní i čtení vedl k transformaci záměru diplomové práce a původní hlavní předmět se nakonec změnil v podrobnou ilustraci obecnějších problémů. Diplomantka se seznámila s klíčovými pojmy a metodologickými přístupy k nastavenému tématu (feministický a rodový koncept, gynokritika), s jejich vývojem a krátkou tradicí jejich fungování v českých kulturních studiích. Od počáteční poměrně rigidní textové analýzy to byl výrazný metodologický skok. Je třeba přiznat, že na jeho dotažení by byla diplomantka potřebovala větší odstup od získaných informací (s objevitelským nadšením někdy tihne k nepřilíživému kritickému přijímání autoritativních konceptů) a čas k revizi vlastních hypotéz, případně k aktualizaci některých starších výzkumů, o něž se opírá (zajímavým doplňkem její metodologicky komplexní práce by byl například vlastní čtenářský výzkum

s účelně nastavenými parametry). Cennější by se její závěry ukázaly také ve srovnávací perspektivě, aplikace na jedno dílo je samozřejmě dosti limitující. Na druhou stranu vah vůči těmto nedostatkům lze položit tato pozitiva: překonání fáze deskripce narativního textu jako manifestace kanonických kategorií směrem k funkční analýze, pokus o komplexní zpracování aktuálního problému, jímž rodový charakter psaní a čtení bezesporu jsou, a především, a to je asi nejcennější, pokus o propojení příznačných výzkumů ideologických a mocenských aspektů rodových studií s konkrétní textovou analýzou. Pokus je to bezesporu nedotažený, zůstává otázkou, zda autorčina závěrečná relativizace některých aspektů plyne z relativity problému samého, nebo je jen výsledkem dílčí fáze poznávacího procesu, který svou prací zahájila.

Ideálně je úkolem diplomové práce manifestace dosavadních poznatků a metodologických dovedností a patrný posun stavu poznání v rámci zvolené disciplíny; zkušenější kolegové spíše než já posoudí, v jaké míře a jak často se tento ideál naplňuje. Poměrně frekventovanou a snadnou cestou bývá manifestace postupů bezpečně prověřených, jakou přinášejí materiálově založené, deskriptivní práce; vedle nich se předložená diplomová práce bude nejspíš jevit jako metodologická skica. Právě tato charakteristika však svědčí o tom, že diplomantka, s vědomím toho, že spíše obohatila své tázání, než odpověděla na výchozí otázku, dokázala překročit svůj vlastní „metodologický stín“.

Navrhuji hodnocení: velmi dobře

V Praze dne 5. dubna 2007

.....
podpis vedoucího dipl. práce